Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2026/2150

29.9.2026

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2026/2150 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Σεπτεμβρίου 2026

με την οποία επιτρέπεται στην Τσεχία να χορηγήσει άδεια σε βιοκτόνα που περιέχουν αιθυλενοξείδιο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2026) 6691]

(Το κείμενο στην τσεχική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων ([1]), και ιδίως το άρθρο 55 παράγραφος 3,

Αφού ζήτησε τη γνώμη της Μόνιμης Επιτροπής Βιοκτόνων,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το αιθυλενοξείδιο του τύπου προϊόντων 2 (απολυμαντικά και φυκοκτόνα που δεν προορίζονται για άμεση εφαρμογή στους ανθρώπους ή τα ζώα), όπως ορίζεται στο παράρτημα V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012, συμπεριλήφθηκε στο πρόγραμμα εργασιών για τη συστηματική εξέταση όλων των υπαρχουσών δραστικών ουσιών που περιέχονται σε βιοκτόνα τα οποία αναφέρονται στον εν λόγω κανονισμό, όπως ορίζεται στο παράρτημα II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1062/2014 της Επιτροπής ([2]). Την 1η Δεκεμβρίου 2009 υποβλήθηκε αίτηση για την έγκριση του αιθυλενοξειδίου του τύπου προϊόντων 2.

(2) Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2025/1074 της Επιτροπής ([3]) διαπιστώθηκε ότι το αντιπροσωπευτικό προϊόν που περιλαμβανόταν στην αίτηση έγκρισης δεν ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012 και ότι, κατά συνέπεια, ήταν σκόπιμο να μην εγκριθεί το αιθυλενοξείδιο ως δραστική ουσία για χρήση σε βιοκτόνα του τύπου προϊόντων 2.

(3) Σύμφωνα με το άρθρο 55 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012, στις 5 Φεβρουαρίου 2026 η Τσεχία υπέβαλε στην Επιτροπή αίτηση για παρέκκλιση από το άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού, με την οποία ζήτησε να της επιτραπεί να χορηγήσει άδεια σε βιοκτόνα που περιέχουν αιθυλενοξείδιο, για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

(4) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από την Τσεχία, η χρήση αιθυλενοξειδίου είναι απαραίτητη για την προστασία των τεχνουργημάτων πολιτιστικής κληρονομιάς, ιδίως αντικειμένων που έχουν ως βάση πολυσακχαρίτες (κυρίως κυτταρίνη) και πρωτεΐνες (κυρίως κολλαγόνο), όπως αρχειακό υλικό, συλλογές βιβλιοθηκών, εκθέματα μουσείων, αντικείμενα φωτογραφικής και κινηματογραφικής κληρονομιάς, δεδομένου ότι φαίνεται να είναι η μόνη αποτελεσματική τεχνική για τον έλεγχο των ποικίλων επιβλαβών οργανισμών που μπορούν να απειλήσουν τα εν λόγω αντικείμενα. Σύμφωνα με την Τσεχία, η απολύμανση με αιθυλενοξείδιο σε θαλάμους υποκαπνισμού είναι η αποτελεσματικότερη διαδικασία απολύμανσης για την προστασία αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς, όχι μόνο λόγω της δυνατότητας επεξεργασίας συλλογών σε μεγάλη κλίμακα, αλλά ιδίως λόγω της υψηλής ικανότητας διείσδυσης, της αποτελεσματικότητας ευρέος φάσματος (έναντι βακτηρίων, ιών, μυκήτων και σπορίων, συμπεριλαμβανομένων ανθεκτικών ειδών που δεν μπορούν να καταστραφούν με άλλες μεθόδους), της χαμηλής θερμοκρασίας που απαιτείται για την επεξεργασία θερμοευαίσθητων υλικών, όπως τα περισσότερα οργανικά υλικά, καθώς και της συμβατότητας με τα επεξεργασμένα υλικά, προκαλώντας ελάχιστες υλικές ζημίες.

([1]) ΕΕ L 167 της 27.6.2012, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

([2]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1062/2014 της Επιτροπής, της 4ης Αυγούστου 2014, σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών για τη συστηματική εξέταση όλων των υπαρχουσών δραστικών ουσιών που περιέχονται σε βιοκτόνα τα οποία αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 294 της 10.10.2014, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/1062/oj).

([3]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2025/1074 της Επιτροπής, της 2ας Ιουνίου 2025, σχετικά με τη μη έγκριση του αιθυλενοξειδίου ως υπάρχουσας δραστικής ουσίας για χρήση σε βιοκτόνα του τύπου προϊόντων 2 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2025/1074, 3.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1074/oj).

(5) Σύμφωνα με τη Τσεχία, δεν υπάρχουν κατάλληλες εναλλακτικές μέθοδοι για την επεξεργασία των αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς. Πολλά χημικά υποκατάστατα παρουσιάζουν μόνο μυκητοστατική ή βακτηριοστατική δράση, η οποία αναστέλλει προσωρινά την ανάπτυξη μικροοργανισμών, και όχι βιοκτόνο δράση που εξασφαλίζει την πλήρη εξάλειψή τους. Τέτοιες μέθοδοι παρουσιάζουν ανεπαρκή διείσδυση σε ογκώδη υλικά ή έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη σταθερότητα και το χρώμα των χρωστικών ουσιών. Σύμφωνα με την Τσεχία, η ανοξία είναι αποτελεσματική κατά των εντόμων, ωστόσο είναι αναποτελεσματική κατά των ευρωτομυκήτων και των βακτηρίων. Η ακτινοβολία γάμμα είναι μια πολύ δαπανηρή τεχνική που δύσκολα αναπαράγεται και απαιτεί ειδικό εξοπλισμό. Σύμφωνα με την Τσεχία, παρόλο που η ακτινοβολία γάμμα είναι θεωρητικά η μόνη μεγάλης κλίμακας εναλλακτική λύση, έχει αποδειχθεί ότι προκαλεί σημαντική αποδόμηση της κυτταρίνης, καθώς η σημαντική μείωση της σταθερότητας και της ανθεκτικότητας των εγγράφων και οι τεχνικές χαμηλής θερμοκρασίας (κατάψυξη) μπορούν να σταματήσουν την ανάπτυξη ευρωτομυκήτων, αλλά είναι αναποτελεσματικές κατά των σπορίων.

(6) Όπως ανέφερε η Τσεχία στην αίτηση, η απολύμανση με αιθυλενοξείδιο πραγματοποιείται μόνο από εκπαιδευμένο προσωπικό σε εξειδικευμένες, ειδικά κατασκευασμένες εγκαταστάσεις, με αυστηρή και ελεγχόμενη διαδικασία. Μετά την απολύμανση, πραγματοποιείται φάση εξαερισμού/αερισμού πολλαπλών σταδίων, για την απομάκρυνση των καταλοίπων αερίων από τα αντικείμενα. Τα υψηλά επίπεδα ασφάλειας για τους χειριστές εξασφαλίζονται με τη συνεχή παρακολούθηση των υπολειμματικών συγκεντρώσεων εκροφημένων αερίων σε όλα τα στάδια της διεργασίας με τη χρήση αεριοχρωματογραφίας. Για την πρόληψη της εκπομπής αερίων στην ατμόσφαιρα, κάθε εγκατάσταση είναι εξοπλισμένη με μονάδα διάθεσης απαερίων, γνωστή ως abator, η οποία χρησιμοποιεί τεχνολογία καταλυτικής καύσης για τη διάσπαση του αιθυλενοξειδίου σε υδρατμούς και διοξείδιο του άνθρακα.

(7) Οι πληροφορίες και η αιτιολόγηση που περιέχονται στην αίτηση που υπέβαλε η Τσεχία δείχνουν ότι η χρήση αιθυλενοξειδίου είναι απαραίτητη για την προστασία των τεχνουργημάτων πολιτιστικής κληρονομιάς στην Τσεχία και ότι δεν υπάρχουν επί του παρόντος κατάλληλες εναλλακτικές λύσεις. Οι εναλλακτικές λύσεις είτε δεν είναι επαρκώς αποτελεσματικές κατά των οργανισμών-στόχων είτε μπορούν να προκαλέσουν ζημία στα επεξεργασμένα υλικά.

(8) Με βάση τις πληροφορίες και την αιτιολόγηση που υπέβαλε η Τσεχία, είναι σκόπιμο να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το αιθυλενοξείδιο είναι απαραίτητο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της και ότι επί του παρόντος δεν υπάρχουν κατάλληλες εναλλακτικές λύσεις στην Τσεχία. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να επιτραπεί στην Τσεχία να χορηγήσει άδεια σε βιοκτόνα που περιέχουν αιθυλενοξείδιο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Τσεχία μπορεί να χορηγήσει άδεια σε βιοκτόνα που περιέχουν αιθυλενοξείδιο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς μέχρι τις 31 Ιουλίου 2031.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Τσεχική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 25 Σεπτεμβρίου 2026.

Για την Επιτροπή
Olivér VÁRHELYI
Μέλος της Επιτροπής